

Plača vsak letnik
in vsa s politično
vredno in v skladu
s političnim na dan
in celo leta 14—
in pol leta 8—
in letni leta 1—

Marčurina se politična
opravičila v tiskani
sv. Cirila, kerodito
otice hitro. J. Leti se
politika do odgovoril.

Plačniki letni do
plačnega dne do
plača hitro po
vsemo marčurina.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Plačniki letni do
plačnega dne do
plača hitro po
vsemo marčurina.

Plačniki se ne
plačajo, neplačani leti
se ne sprejemajo.

Plačniki se plačajo
od zavržene vrednosti,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Plačniki se sprejemajo
do morda opozidna.

Štev. 2.

V Mariboru, dne 8. januarja 1903.

Tečaj XXXVII.

Celjska slovenska gimnazija.

Lani je bilo, na zaupnem shodu v Celju. Deželni poslanec dr. Dečko je imel ognjevit govor o celjskem vprašanju, in navdušenje zaupnikov pri njegovem govoru je priklopelo do vrhunca, ko je zborovalcem razvneto zaklical: »Iz Celja ne gremo nikdar!« »Nikdar«, je odmevalo po celi dvorani. In zaupniki so se razšli ter raznesli po celem slovenskem Štajerju trdno zagotovilo: »Iz Celja ne gremo nikdar!« Toda ni še minolo leto od onega zaupnega shoda, in že se širijo glede celjske slovenske gimnazije jako čudne vesti. Zatrjuje se nam, da je pri komisiji zaradi celjske slovenske gimnazije označil stavbeni svetnik Butta kot najpripravnější prostor za celjsko gimnazijo stavbišče g. Gologranca pri Dečkovi vili. Temu se ni čuditi. Od g. Butte nismo nikdar kaj boljšega pričakovali. Toda to je hudo, da se zavzema za ta prostor tudi zastopnik celjske kmet-ske skupine v državnem zboru, g. Hugo vitez Berks.

Stavbišče Gologrančevo je oddaljeno od glavnega trga celjskega najmanj pol ure; pri slabem vremenu bo pa celo odrasli človek potreboval tja še več časa. Dijaki bi morali namreč večinoma stanovati v mestu, ker v bližini dotičnega kraja ni primernih

ljudij, ki bi sprejemali slovenske dijake na hrano in stanovanje. Kedor se hoče o tem prepričati, naj gre vprašat v občinsko pisarno celjske okolice. In če so kateri taki ljudje, so to delavci bližnjih tovarn, ki so, kakor je obče znano, večinoma socialni demokrati. Ali bi mnogi stariši hoteli ravno ljudem takega naziranja izročevati svoje otroke, o tem smemo pač opravičeno dvomiti. Tudi vestna vlada bi se morala na to okoliščino ozirati.

Manjkalo pa bi popolnoma in na vsak način, ako bi se postavila slovenska gimnazija na Gologrančevem travniku, primernih hiš za premožnejše dijake in profesorje. Naj nas nihče ne tolaži z razlogom, da je prihodnost Celja v Gaberjah, tam pri Dečkovi vili. Mogoče je, da se Celje v 20—30 letih tako razvije, da bi mogel tak zavod, kakor je celjska gimnazija, živeti v Gaberjah. A to je le mogoče. Čisto gotovo pa je, da bi slovenska »celjska« gimnazija pri Dečkovi vili prej že desetkrat usahnila, predno bi se Gaberje tako razvile.

V Gaberjah torej ni niti primernih nadzorovalnih ljudij niti primernih stanovanj za dijake. Ti bi morali večinoma stanovati v mestu, nekateri celo na Bregu ter potem-takem vsaki dan po dve uri (v slabem vremenu še več) izgubiti s hojo v šolo.

Odlični slovenski narodnjaki v Celju že sedaj izjavljajo, da bi ne mogli tako daleč pošiljati svojih otrok v gimnazijo. Dve uri hoje na dan v šolo in iz šole pa je tudi res velika zahteva. Posebno hudo bi bili s tem prizadeti revni, slabo obuti in slabo oblečeni dijaki; kajti v šolo morajo, in naj je potem vročina ali mraz, sneg, dež ali ploha. Gotovo se ne bi našel tako hitro in lahko oče, ki bi dal svojega sina pod takimi pogoji v gimnazijo v Gaberjah.

Težko bi bilo tudi na gimnazijo v Gaberje dobiti odličnih profesorjev. Delovale bi na gimnaziji le učne moči, ki bi jih usoda zanesla tje. Vsak bi občutil kot kazen, ako bi prišel na zavod, ki stoji v vasi in pol ure oddaljen od mesta. Če pa so profesorji nezadovoljni, ne delujejo s tistim veseljem, ki je pri odgojevanju neodhodno potreben. Kdor bi mogel, prosil bi se proč z zavoda, in stalno bi ostali tam le isti, ki bi morali ostati. Zavod bi torej ne prišel nikdar do ugleda in tudi ta okoliščina bi mnogo pripomogla do pomanjkanja dijakov.

Vsi ti razlogi nas prepričujejo, da bi gimnazija v Gaberjah ne mogla uspevati, ampak bi morala prenehati, in sicer prenehati zaradi pomanjkanja dijakov. In to hočejo nemškutarji, to hoče tudi vlada doseči. Vlada bi imela potem vzrok, da bi nam nikdar več

Listek.

Stari Bog še živi.

Dogodbica; poslovenil Višnjevicki.

»Hm!« Frančič se zamisli; »Pa zna vaša mati za to svoto?«

»Ne — hotela sem jo presenetiti, ko bi potrkala k nam kaka sila.«

»Torej imate hranilno knjižico?«

»Tega ne — jaz imam denar doma shranjen.«

Obličje nadzornika se je vedno bolj temnilo. »To je hudo«, reče kratko.

»Gospa Tilčnik«, reče čez nekaj časa odločno. »Ne morem vam, žalibog, prihraniti hišne preiskave.«

»Hišna preiskava? Pri nas?« zakriči vdova s pretresujočim glasom. »In danes zvečer?«

»Moja dolžnost mi velevala!«

»Matil odpravite naše goste«, zakliče razburjeno Jelica. »Recite jim, kaj se je zgodilo; njihovega pogleda bi ne mogla več prenesti. Vi pa, gospod nadzornik, spolnite svojo dolžnost. Naj se zgodi kar se hoče. Udam se vsemu, ker mi moja vest ničesar ne očita.«

Mati odide. Ni v stanu povedati gostom, kaj se je zgodilo. »Pripetila se je nesreča, boste že zvedeli. Le Anton naj ostane!«

Nekaj časa pozneje je bila soba prazna in oba policaja z Jelico vstopijo v sobo. Mladi ključavničar je bil ves iz sebe, ko je slišal, česar dolže njegovo nevesto; žalostno pa prisrčno jo objame in ji zatrdi, da ne verjame nikdar o resničnosti te obdolžitve.

Nadzornik stopi resno k njima.

»Z Jelico ne smeta skupaj ostati, gospod Veslič, ker se sumi, da sta sporazumljena. Stopite na to stran, vi Jelica, pa na ono. Med tem, ko bom preiskaval, Lipnik«, se obrne Frančič k spremljevalcu, »pazite ostro na oba; gospa Tilčnik me bo pa spremljala.«

Voljno prime žalostna mati svetilko ter spremlja starega prijatelja, ki še ni nikoli tako težko spolnoval svoje dolžnosti, kakor ravno sedaj. Ona ga je pa spremljala temraje, ker je vedela, da nima nič tujega v svoji hiši in ker je poznala svojo hčerko kot pridno in pošteno. Najprej je preiskal v Jeličini sobi, potem v kuhinji, nato v sobi, kjer je bila postelja njenega brata in nazadnje v sobi — pa nikjer ni bilo niti najmanj sumljivega najti. Postelja in pohištvo, predali in obleka, vse je bilo preiskano in gospa Tilčnik je morala vse natanko povedati, od kod in kako je to dobila njena hči in kje je kupila. Podobe so bile snete s stene, pregledana peč, pometen pepel itd.

Nazadnje po dalj kot uro dolgem iskanju si hoče počiti od brezuspešne preiskave, kar zagleda še na mizici jerbašček s svežimi cveticami, kot darilo ženinovo. Skrbno privzdigne mahova tla, na katere je večja roka vrtnarja pritrdila ljube cvetke.

»O, ne uničite nam tega«, prosi vdova, »to je darilo Antona. Tam notri ni gotovo nič.«

»O tem sem prepričana«, beseda mu zamre na ustnicah, obraz se mu zmrača, s tresočo roko potegne v košček časnika zaviti predmet izpod mahu. Hitro odvijte papir. Majhna škatljica se prikaže; odpre pokrov in ukradeni biserji se zasvetijo v žarki luči nasproti.

Jelica zakriči in pade na stol. Nadzornik pa, globoko dihaje, stopi k njej in jo prime za ramo:

»Torej vendar, Jelica«, reče ostro. »Torej vendar — kdo vam je pa dal ponarejeni ključ, da ste odprli predal?«

Sedaj se dvigne Jelica. »Gospod nadzornik, pri nebeškem Očetu, oh verujte mi — kako je ta škatljica prišla med cvetlice. Gospodu Likavcu nisem nikdar vzela ničesar, niti vinarja vrednosti — in celo te bisere!«

»Tudi najboljše srce lahko premaga skušnjava«, reče nadzornik. »Ako je to resnica, Jelica, govorite odkrito — radi vašega

ne dovolila nobene gimnazije, in jako lahko bi se izgovarjala s smrtjo gimnazije v Gaborjah. To pa moramo na vsak način preprečiti!

Kakor so sedaj razmere, morali bi Slovenci s svojo gimnazijo brez vsake odškodnine na Gologrančev travnik. Slovenci pa zahtevajo, da se mora spodnja gimnazija v Celju samem razširiti v celo gimnazijo.

G. Hugo vitez Berks ima baje v Celju tudi nekaj pristašev, toda hvala Bogu, le jako malo. Zato se nam zdi potrebno, da se ukrene:

1. Naj se skliče shod spodnještajerskih zaupnikov in naj se pokliče gosp. Hugo vitez Berks z njegovimi pristaši na odgovor. Celjsko vprašanje je skupno vprašanje vseh štajerskih Slovencev, zato zahtevamo shod vseh spodnještajerskih slovenskih zaupnikov. Ako bi vitez Berks ne hotel priti na tak shod, ali ako bi se na shodu ne mogel opravičiti, naj ga pozovejo volilci po političnih društvih, da odloži mandat.

2. Tak shod se mora vršiti na vsaki način, naj potem vitez Berks hoče priti nanj ali ne. Slovenci morajo izjaviti nasproti vladi, da zavzema vitez Berks v celjskem vprašanju stališče, ki je njim na škodo in proti njihovi volji. Naša volja je in ostane: Iz Celja mi ne gremo!

3. Shoda naj ne skličejo celjski prvaki, ker ima mogoče gosp. Berks tudi med njimi somišljenikov. To se bo nemara izvedelo na shodu. Ampak shod naj skliče državni poslanec g. Fr. Robič, kateremu je bilo v državnem zboru izročeno celjsko vprašanje, katero mu je sedaj g. Berks tako temeljito zavozil, ali pa deželnega glavarja namestnik g. dr. Fr. Jurtela, ki je načelnik kluba slovenskih deželnih poslancev ter vsled tega po stari navadi nekaj naš vrhovni voditelj.

Če pa se sedaj nič ne ukrene, potem pa itak Slovenci nismo vredni, da se živimo. Potem naj se uresniči klic: Za nami potop!

Deželni zbor štajerski.

Dobili smo naslednje pojasnilo: V Šoštanju, dne 3. jan. 1903. Slavno uredništvo »Slov. Gospodarja«, Maribor. V vašem cenj. listu z dne 1. t. m. se nahaja v poročilu iz dež. zbora neka pomota. G. Žičkar namreč ni stavil nikakega predloga, pač pa sem jaz stavil sledeči predlog: »Dež. zbor naj sklene, da se ustanovi na primernem kraju političnih okrajev Slov. Gradec ali Celje kmetijska šola z enoletnim tečajem in slovenskim podučnim jezikom za kmetijske sinove, ki so namenjeni se s kmetijstvom pečati.« Z velešovanjem Vošnjak. — K temu imamo pripomniti, da smo povzeli poročilo o zasedanju deželnega zbora po drugih listih, ki so vsi — torej pomotoma — imenovali Žičkarja kot predlagatelja. Izvirno poročilo iz deželnega zbora nam je zadnjič došlo prepozno.

Politični ogled.

Nadvojvodinja Marija Valerija se preseli s svojo rodbino na cesarski dvor ter bo pri očetu-cesarju opravljala na zunaj dolžnosti gospodinje. Njen dvor se v to svrhu pomnoži. Ako se ta vest uresniči, potem je gotovo, da so govorice o odstopu cesarja neosnovane.

Na Kranjskem napreduje nemškutarstvo. Velika nevarnost je, da bode prišla občina Jesenice pri prihodnji občinski volitvi v roke nemškutarjev. Nemški most do Adrije se pridno zida! — Ker se je nemškim Kočevcem dovolila cela nemška gimnazija, zahteva »Slov. List«, da se morajo za Slovence kočevskega okraja na tej gimnaziji ustanoviti slovenske paralelke.

Česko-nemška pogajanja so se začela na Dunaju zadnjo soboto dne 3. t. m. Nemci iz Moravske so ob tej priliki izjavili, da se ne marajo posvetovati skupno z odposlanci iz Češke in tako se sedaj odposlanci iz Češke in odposlanci iz Moravske posebej posvetujejo. V imenu Čehov je naglašal dr. Pacak, da so za spravo. Toda jezikovno vprašanje se mora urediti ne samo na Češkem, ampak tudi na Moravskem in v Šleziji ter sploh v vseh deželah, koder prebivajo slovanski narodi. To je edino pravo stališče!

Avstrija in Rusija. Kakor smo poročali, prišel je ruski minister zunanjih stvari grof Lambsdorf na Dunaj, da se z našimi državniki pogovori, kako bi se dali skupno

preprečiti nemiri v Makedoniji. V prvi vrsti se mora ozdraviti gmotna uprava Makedonije. Največjo nezadovoljnost povzroča namreč sedanji način, da se uradnikom po več mesecev ali pa tudi celo leto ne izplačujejo nikake plače ter so navezani po večjem na darila in pa celo na ropanje pri krščanskem prebivalstvu, ki se upravičeno upira takemu nasilju. Da se odpomore temu glavnemu vzroku vednih uporov, nameravajo velesile uvesti nekako nadzorstvo. Gotov del dohodkov Makedonije se bo stekal v posebno blagajno, iz katere se bodo plačevali uradniki, ki pa v bodoče ne smejo biti izključno mohamedovci. Sodi se, da bodo velesile same vplivale na izvolitev uradnikov. Vse te spremembe bi pa seveda silno omejile vpliv sultanove vlade. Vsled tega se prav lahko zgodi, da se bo sultan na vso moč upiral takim spremembam z najrazličnejšimi izgovori, konečno bo pa ostalo le vse pri starem. Besedi, groženj in opominov, je sultan že vaje, kaj drugega se mu pa itak ni bati. Seveda se v tem slučaju pojavijo novi nemiri in priti utegne celo do vojske z Bolgarijo. Morda se v letu 1903 odstrani večja nevarnost še z razpravami, pogajanj in konferencijami, pozneje je pa nastop vojske neizogiben.

Avstrija in Ogerska. Dne 31. dec. po noči sta se avstrijski in ogerski ministrski predsednik zjedini zaradi pogodbe med obema državnima polovicama. Vsebina pogodbe se ni razglasila, ampak to se zgodi še le, ko se predloži pogodba državnima zboroma, da jo sprejmeta. Naši in ogerski vladni listi zatrjujejo, da bo pogodba obema državam na korist. Kdo pa to verjame?

Bolgarija. V bolgarskem sobranju je te dni predložil finančni minister Sarafov svoj govor o gmotnem stanju Bolgarije za leto 1903. Po tem proračunu ima Bolgarija še 2 milijona frankov primanjkljaja, a minister upa, da ga pokrije še do konec leta ter da se prihrani čez 7 milijonov frankov. Po tem proračunu znaša dohodek za leto 1903 98,107.000 fr., a izdatek 97,682.871 fr. Izvenredni trošek za železnice in morske luke Varna in Burgas je znašal 10,352.233 fr., pa se bode kmalu pokrili, ker so se tako železnice ko pristanišča dala dobro v najem. K temu je opomniti, da Sarafov ni v tem najemu, ki se je sklenil z nemškimi tvrdkami, videl nobene nevarnosti za narodno blagostanje bolgarskega prebivalstva. Slovan tako rad dela tlako!

Zanimivosti državnih proračunov. Silno poučen jezik govoré državni proračuni

očeta, radi vas! Pred kaznijo vas ne morem varovati, ali delal bodem, kolikor mi bo mogoče, za vas, ako mi poveste odkritosrčno!

»Jelica, ljubo dete! — za celi svet — reci, ako si bila res zapeljana«, prosi uboga mati in solze se ji vdero po licu.

»Mati, torej ste tudi vi zgubili zaupanje v mojo nedolžnost?« zakliče očita je hčerka.

»Ali ta škatljica —«

»Jaz ne vem, kako je prišla sem! Vem le to, da je nisem djala notri.« In pri tem je ostalo ubogo, mlado dekle, vkljub vsem prigovarjanjem nadzornika. Tako mu ne preostaje drugega, kakor spolniti ostali del njegove dolžnosti.

»Jelica, vi morate z menoj — ne morem drugače...«

Četrta ure pozneje stopita iz hiše v temno noč. Jelica gre omahuje na strani nadzornika. Njen ženin jo spremlja z žalostnim srcem. »Tolazi mam, Anton«, ga prosi jokaje, ko je vzel slovo. »Reci ji, naj bo mirna, jaz sem nedolžna — nebo mi bo stalo na strani.«

III.

Globoko zamišljen je sedel nadzornik potem, ko je spraval Jelico v preiskovalni zapor in oddal bisere trgovcu. Tiho sedi in

spušča počasi oblake dima iz ust proti stropu. Današnji dogodek mu ne gre iz spomina. Zakaj je moral ravno on iti preiskavat k družini svojega nekdanjega prijatelja? In vendar je to storil rajši, kakor da bi bil prepustil komu drugemu, da je naznanil ubogi vdovi kolikor mogoče mirno strašno novico. In sedaj, — kaj naj premišluje, kaj naj misli o dekletu, ker skoraj ni mogoče, da bi bila zmožna takega dejanja? Seveda je bila zapeljana — pa od koga? Ključavničar je dober in pošten človek. Kako pa je prišla škatljica med cvetlice? Škatljica, ta je bila dokaz proti njeni nedolžnosti. Nadzornik se grabi za glavo. — Hm, zakaj bi pa res ne bilo? Še druge reči je že doživel!

S silo se skuša otresti teh misli — prime za košček časnika, ki je ležal pred njim; bil je tisti, v katerega je bila zavita škatljica z biseri. Oko se mu ustavi na neki pesmi, v kateri se prepeva lepa navdušena slovanska pesem. To ga raztrese in lahek nasmehljaj se mu prikrađa na ustnice. Nato ježno zamrmra nekaj pred se in obrne list, da bi nadaljeval. Pa ravno manjka zadnji del. Papir je bil iz poljskega časnika in odtrgan tako, da ga je še nekoliko ostalo v omenjenem časniku. Nadzornik je odložil papir, ne da bi se še kaj dalje brigal. Jutri hoče preiskovati naprej.

Drugi dan napiše v razne liste oklic, da se išče oni deček, ki je prinesel Jelici poročilo, naj pride v trgovino. Da bi se hitreje oglašil, razpisal je precej visoko nagrado, seveda iz svojega lastnega premoženja, ker se država ni brigala za tako reč — vendar se ni nikdo oglašil. Zasliši se enkrat vdovo, ženo in Jelici sestrini — pa izpoved vseh teh mu naznanja le dobrosrčnost in poštenost jetnice, kakor tudi štedljivost in pridnost njeno ter mu izbijajo popolnoma iz glave sumnje, da bi jo zapeljal njen ženin. Poda se torej še enkrat k Jelici, govori ji na srce, ne kot sodnik, temveč nežno, ganljivo kot oče — ona pa ostane neomahljiva v svoji trditvi.

Vpraša jo še, ali morda nima kakega sovražnika, ki bi ji hudo želel. — Zlahtno srce deklice odgovori, da nima nobenega sovražnika, da bi ona zanj vedela.

Nadzornik se odstrani. Nobena dvomba — Jelica Tilčnik bode morala biti obsojena. Vse okoliščine govore proti nji, in kaj naj izda njeno zatrjevanje o nedolžnosti, ko pa se je pri njej našlo blago in še tako skrbno skrito! In vendar — čim več občuje z njo, tem bolj je prepričan o njeni nedolžnosti. Vedno premišluje, kako bi se dal ta nerazvozljiv voz razvozljati, vendar od nikoder pomoči!

vseh evropskih držav za leto 1902. Potrebščina vseh držav znaša malenkost 29.090 milijonov, kar pomeni v primeri s proračuni za leto 1892 zvišanje za okroglo 40 odstotkov. Samo stroški za vojaštvo znašajo 7875 milijonov, torej dobro četrtino vse potrebsčine. Vrlo zanimiva je številka, ki nam kaže skupni državni dolg. Ta znaša nič manj kot 130 milijard. Kajpada ne more soditi niti največji optimist, da bi se znižali kedaj ti ogromi izdatki, posebno oni za vojaštvo, ter državni dolgovi, ker z vsakim letom tako redno naraščajo. Vsakdo se pač vprašuje: Kakšni bodo pač proračuni po preteku pol stoletja, če se že v dobrih 20 letih pomnože za 100 odstotkov.

Razne politične novice. Raznesel se je glas, da namerava naš presvitli cesar odstopiti in vladu prepustiti nadvojvodi Francu Ferdinandu. Neuspehi v politiki in hudi udarci v rodbini, posebno zadnji dogodki z nadvojvodom Leopoldom in princesinjo Lujizo, so ga baje nagnili, da je začel misliti na odstop. — Pred kratkim so se nemški in poljski socialdemokrati zjedini v Berlinu na podlagi enakopravnosti. To je eden izmed redkih slučajev, da pripozna Nemec Slovana enakopravnim. — Bolgarija je odpovedala naši državi dosedaj veljavno trgovinsko pogodbo. — Na Kitajskem so se zopet pričele ustaje in nemiri. — Slovaški narodni zastopnik v ogerskem državnem zboru Valašek je bil obsojen na 6 mesecev ječe zaradi govora, o katerem se sploh ni dalo dokazati, da ga je imel. Tako postopajo Madžari proti Slovanom! — V Maroko, državi v severozahodni Afriki, se je začela ustaja. Francozi so odposlali na obrežje svoje brodogradilne ladje, da udušijo ustajo.

Dopisi.

Studenci pri Mariboru. (Nemška kultura.) Kako miroljubni so Nemci, pokazalo se je dne 4. t. m. na veselici v Studencih pri Mariboru. Kakor se je že poročalo, se je ustanovilo bralno društvo in imelo 4. t. m. prvi občni zbor. Ker se je vuhredskim tamburašem odgovarjalo od neke strani, naj ne pridejo, in res niso prišli, svirali so tamburaši od Sv. Petra pri Mariboru; pelo pa je pevsko društvo »Maribor«. Gostje so se pripeljali od vseh strani, kakor z Dunaja, Linca, Gradca, Celja. Udeležba je bila zelo velika. Nekateri naši »miroljubni« Nemci in nemškutarji so že ves čas h u-

Nekega popoldne, ko je bil nadzornik službe prost, poda se v slovečo kavarno, v kateri je marsikedar rad ostal kako urico, prebirajoč časnike. Več listov je že prečital, ko mu pride v roke poljski časopis. Nadzornik več lista kakor bere, kar se spomni, da je v tem časniku bila ona navdušena slovanska pesem, katero je pred kratkim bral. Začne iskati, vendar radi prevelike raztresenosti je ne najde. Prične torej od začetka in z večjo pozornostjo pregleda vsako številko. Tukaj mora biti — vendar kaj je to, od dotične strani je bil odtrgan precejšnji kos in le majhen košček je ostal.

Zamišljen čita ostale vrstice pesmi in obraz se mu spremeni. Zdi se mu, da manjka tukaj ravno isto, kar je že enkrat bral. In tisto je bilo na papirju, v katerega je bila zavita škatljica z biseri.

Takoj pokliče gospodarja.

»Gospod Alinger, prosim, ali smem vzeti to številko seboj?«

»Gotovo, gospod nadzornik. Le vzemite si jo, saj je že tako več dni stara.«

»Ali se ta časnik pri vas mnogo čita?« vprašuje skrbno Frančič in se trudi vzeti časnik iz držaja.

»Seveda.«

»Ali mi morete morda povedati, kdo ga vse bere?«

skali socialdemokrate s trditvijo, da bo delalo društvo proti njim. In prišli so tudi socialdemokrati k zborovanju. Koj pri začetku so ti zagnali krik in vik, da je bilo, kot bi sedeli v državnem zboru za časa Wolfa in Schönererja. Tu so se dvigale pesti, vpilo se je, ropotalo in žvižgalo, da je letelo skozi ušesa. Tam v kotu je tolkel kdo na tamburico bas, da je kar bobnelo, oni je zvonil s kozarcem, drugi zopet žvižgal itd. Nastale so gručice, ki so se porivale sem in tje. Ko so se pa duhovi pomirili, so se prečitale pravila, in videlo se je, da v pravih ne stoji nič žaljivega proti socialdemokratom, na kar so se ti mirno razšli. Kdo je bil torej kriv tega? Odgovor na to je, da so Nemci in nemčurji raztrobili po svetu, da dela društvo proti socialdemokratom. Lažnjiva »Mariboržanka«, kateri menda ne bo nikoli zmanjkalo laži, pa laže o tem zborovanju, da pevci niso peli in da so morali bežati. Kdor je bil tam, ve, da so pevci peli vse pesmi, katere so bile na programu, tamburaši igrali, kakor navadno, in da je bilo ploskanje in živijo klicanje na obeh straneh živahno. Razšli so se ob pol 9. uri, ker je veselica trajala le samo do 10. ure. Na vstopnini so dobili 23 gld. Gosp. dr. Pipuš imel je lep govor, za kar je žel veliko priznanje. Predsednikom je bil izvoljen g. Matija Čagran, podpredsednikom g. Ivan Lorbek, tajnikom g. Franc Šnuderl, blagajnikom g. Franc Kokolj, knjižničarjem g. Ivan Senekovič. Odbornikom gg. Martin Medvedšek in Fr. Pohar. Procvitaj torej mlado društvo, zbiraj Slovence, trgaj je iz rok nasprotnikov, brani slovensko zemljo potujčenja in plačilo ti ne odide.

Kapela pri Radgoni. (Bodimo Slovenci!) Vsakovrstne razmere me silijo, da moram zapisati nekoliko besed. Nimamo ravno nič kaj posebnega, toda nekatere stvari so vendar pri nas take, da človeka kar osupne. Pri Kapeli, kakor je znano, imamo narodno gostilno. Naš gostilničar sezidal si je v preteklem letu krasno poslopje; prostori so prijetni, postrežba okusna in prijazna. Ljudstvo se tudi zaveda reka: Svoji k svojim. Toda vsega obžalovanja vredno je to, da se ravno v naši narodni gostilni ob nedeljah, ko se vrši v cerkvi pozna služba božja, ljudem, katerim ni za cerkev ne za Boga, daje pijača, posebno žganje. In ko gre pobožno ljudstvo iz cerkve, so ti ljudje tako glasni, da se mora vsaki nad tem spodtikati. Vprašam Vas, gospod gostilničar, ali bi se ne dalo temu pomagati? Dalje! Na tem novem poslopiju so kar trije

Kavarnar se zamisli. »Vsak časnik ima svojega ljubljence. Bere ga gospod profesor Tober, doktor Šimerk, gospod Lahkožive.«

»Gospod Lahkožive? Kdo je to?« vpraša Frančič, kateremu se ime znano dozdeva.

»Knjigovodja Likavca, on je, če se ne motim, doma s Poljskega in se torej zanima za domači list.«

»Tako, tako«, reče nadzornik hladno-krvno ter plača in odide. »Lahkožive — resnično — to ime mu je Likavec imenoval.«

Hitrejših korakov se poda Frančič v svoje stanovanje in skrbno primerja košček časnika k drugemu kosu. Oba kosa spadata skupaj!

Nova misel se odpre nadzorniku. Poda se k Likavcu; bil je sam.

»Gospod nadzornik!« vsklikne Likavec. »Kaj prinašate dobrega? Ali je nesrečno dekle že obstalo?«

»Ne, ne — kaj še!« odgovori nadzornik.

»Pridem le vprašat, gospod Likavec, če imate vi v svoji trgovini poljski časopis?«

»Poljski? Ne. Kako —?«

(Konec sledi.)

napisi in sicer: Prvi: Franc Hausman, trgovec. Krasno! Drugi: Anton Divjak, gostilničar. Tudi krasno. Tretji pa, ne vem, mi boste li verjeli ali ne? Toda jaz povem, namreč: »Peter Kaidisch, Fleischhauer«. Prekrasno! To pa, to; to je že kaj vredno. Heil! Gospod Divjak! Ali ni to madež na Vaši narodni hiši? Upam, da boste povzročili, da se ta madež v kratkem odstrani, ter ne boste pripustili, da bi kdo na Vašo krasno poslopje razobešal nemške napise, posebno pa ne taki, ki sami ne govorijo prav nemški. In tak je tudi Kajdič, kakor ste se gotovo že sami prepričali. Saj govori on tako nemščino, da je v nobeni nemški knjigi ne najdeš. In tak torej ima nemški napis na Vaši hiši! Mislim, da bo v kratkem drugače.

Pilštanj. (Smrt na kosa.) Prva žrtev neizprosne smrti v novem letu je bila na Pilštanju plemenita gospa Marija Supančič, soproga gosp. Matevža Supančič, trgovca in poštarja, ki je v petek zjutraj po dolgi bolezni zatisnila za vselej oči v 70. letu starosti. Pogreb pretečeno nedeljo, 4. dan januarja, po poznem sv. opravilu pričal je, kako priljubljena in visokospoštovana bila je ranjka ne samo v domači, ampak tudi v sosednjih župnijah. Prišlo je toliko ljudi, da so pri pogrebu ženske še bile pri farni cerkvi, a prvi pogrebci že na pokopališču. — Skromna in tiha gospa pač ni mislila, da bo imela tako veličasten pogreb in toliko spremljevalcev na zadnji svoji poti — in ravno ta skromnost naredila jo je vsakemu priključivo. Bila je izredno pobožna. Vsak dan, dokler še le količak zdrava, šla je dvakrat v cerkev, zjutraj k sv. maši in zvečer k skupni večerni molitvi in to tudi v najslabšem vremenu, v največji zimi. Sv. zakramente je redno vsaki teden sprejemala. Kajpada se je tako prav lepo na smrt pripravila. Med mnogimi čednostmi, ki so jo dičile, bila je tudi njena izvanredna gostoljubnost. Vsak, ki je na Pilštanj prišel, rad se je v hiši Supančičevi ogledal, ker gospodinja hiše je vsakemu rada prisla z odprtimi rokami nasproti. Radodarnost njena do revežev ni imela nobenih mej. O letošnjih božičnih praznikih ni mogla več razločno govoriti, ker se ji je bližala že smrt, a toliko se je bilo razumeti, da je vprašala, ali so domači tudi za reveže kaj pripravili o božičnih praznikih. — Ni torej čudež, da je vsako oko pri pogrebu bilo rosno in da si slisal le en glas: »Gospa Supančič bila je izredno dobra gospa!« Pogreba bi se vdeležilo gotovo več gg. duhovnikov, a ker je bila nedelja, niso se mogli drugi vdeležiti, kakor le ml. gosp. kanonik, 80 letni starček, iz Kozjega, kateri so pogreb vodili ob asistenci domačega župnika in kapelana. — Nagrobni govor imel je g. župnik, kateri se je spominjal mnogih vrlin umrle in tolažil žalostne domače zavolj nenadomestljive izgube. K sklepu zapeli so še pevci pri odprtem grobu lepo pesem, katere je vodil izborni pevovodja gospod nadučitelj Germovšek. Na pomoč prihitel je pevcem z lepim svojim glasom gospod učitelj kozjanski Oskar Žolnir. — Tako smo izročili materi zemlji telesne ostanke gospe Supančičeve, ter se ločili od odprtega groba njeneve, z dihljem: Bog ji bodi plačnik za vse in daj ji večni mir!

Kozje. (Volitev v okr. šolski svet.) Slavno uredništvo! Uljudno prosim, da bi z ozirom na zadnji dopis iz Kozjega objavili resnici na čast sledeče pojasnilo:

Volitev v okrajni šolski svet sploh ni bilo. Volilo se je samo v krajni šolski svet, kjer sva z gosp. Brilejem bila izvoljena z devetimi slovenskimi glasovi proti trem glasom, od katerih pripadala dva nemški, jeden pa — stoječ pod znanim uplivom — slovensko-napredni stranki. — Zahvaljujoč se za vsprejem teh vrstic želim v novem letu Vašemu listu mnogo, mnogo uspehov na narodnem polji in se bilježim z velespoštovanjem udani dr. Fr. Jankovič. — Kozje, dne 5. januarja 1903.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. Prestavljen je davkar g. Mihael Lešnik iz Šmarja pri Jelšah v Maribor. Na njegovo mesto v Šmarje pa pride g. Emil Orožen, davkar v Knittelfeldu. — V pisarno g. dr. Šušteršiča v Ljubljani je vstopil kot koncipijent naš rojak g. dr. Josip Leskovar.

Imenovanje. C. kr. finančno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo davčnega kontrolorja Jakoba Obrežila ter davčne oficijale Jož. Rocha in Dragotina Rudla za davkarje, davčne pristave Martina Kojca, Alfonza Sorglechnerja, Antona Planinca, Rudolfa Volovška, Roberta Štepica in Otokarja Horvatha za davčne oficijale.

Sodnijska imenovanja in premeščenja. Sodnikom je imenovan sodni adjunkt g. Franc Peterlin v Kranju za Kranjsko goro. Prestavljeni so sodni adjunkti gg. dr. Karol Kočevar iz Sv. Lenarta v Maribor, dr. Viljem Štepišchnigg iz Ormoža v Ptuj, dr. Valentin Flerin iz Kranjske gore v Ilirsko Bistrico in Jakob Antloga iz Mokronoga v Kranj. Za sodnijskega adjunkta v Mokronog pride g. Jurij Kozina, za sodnijskega adjunkta v Kranjsko goro pa gosp. Valentin Levičnik. Sodnijskim adjunktom so imenovani avskultantje gospoda: Roman Trstenjak in Ludovik Perša za delokrog graškega nadsodišča in g. Ernst Weiss za Marenberg.

Poštni vest. Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo absolviranega gimnazijca Antona Klemenčič pri Sv. Trojici v Slov. goricah in učiteljskega kandidata Janeza Bračko iz Negove poštnim praktikantom.

Zaročil se je v Mariboru g. Hinko Drogenik, c. kr. davčni pristav, z gospico Emico Vavroh, hčerjo profesorja na c. kr. učiteljsko g. Vavroha. Bilo srečno! — V Enzersdorfu se je zaročil g. Friderik Zinauer, učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. gor., z gospico Marico Pukl, nečakinjo g. Jakoba Pukl, posestnika in tolmača na Dunaju. Čestitamo!

Mariborske novice. Mariborski krčmarji delajo hude, črne naklepe v svojih srcih proti — pivcem. Povišati hočejo pivo, da bo stalo 0,3 l. 14 v, 0,5 l. 22 v. To zvišanje bo pivcem slabo dišalo! — Ivan in Roza Meglič pustila sta doma samega otroka, ki se je pričel igrati z žvepljenkami. Obleka se je otroku pri gorečih žvepljenkah užgala. Otrok je dobil strašne opekline in je vsled tega umrl. — V Tegethofovi ulici se je nastanila panorama. Ta teden je videti slike z gardskega jezera. — V prodajalnici trgovca Sossa v Mariboru je bil na novega leta dan ogenj. Najbrž je začelo goreti blago, ki je bilo položeno jako blizu zakurjene peči. Škode je naredil ogenj okoli 20.000 K. Blago je vse zavarovano. —

Slovanska načela. Od mladega rodoljuba smo dobili naslednje, vsega premišljevanja vredne vrste: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe, sovraži, zaničuj in uniči vsako krivico! — Talent, genij sama za sebe sta za — nič; pridno, ljubeznipolno delo — vse! — S pravičnimi, marljivo izdelanimi narodnimi zahtevami ne ostani doma, nasprotno, razglašaj jih, da jih ves svet sliši! — Narodi naj bodo kladiva ali tinala! Ali srednje poti ni? Hvala Bogu! Še vedno vihra večnoživa zastava ljubezni! Ž njo brez strahu v boj za pravico in proti krivici! To bodi naša srednja, slovanska pot! — Edino temeljito premišljena in pravično izpeljana narodna autonomija prinese narodom rešitve! — Narodne zahteve bodijo jasne in resnične! Ogibaj se fraz in vsega bombastičnega! — Z Bogom! — Ali niso

to krščanska načela! Prosim, ravnajte se po njih!

Državni zbor bo, kakor se sliši, sklican k zopetnemu zborovanju za dne 15. januarja.

Nemška drznost. Nemci so dne 6. t. m. ustanovili v Razvanju pri Mariboru sudmarkino podružnico. Nemci načrtoma prodirajo proti osrčju naše slovenske zemlje ter nam jemljejo jedno postajo za drugo. Slovenci pa smo tako miroljubni ter si damo brez odpora jemati zemljo in narodnost. Tužna nam majka!

Vojaške vaje deželnih brambovcev. Za l. 1903 bodo poklicani na vojaške vaje vojniki asistentnih letnikov 1900, 1898, 1896, 1894, ki so služili dve leti; kakor tudi vojniki letnikov 1899, 1897, 1895, ki so 3 leta služili; nadalje vojniki letnika 1892, ki še niso vsega skupaj bili 16 tednov na vojaških vajah; vojniki letnika 1892, ki so se iz rezerve premestili v aktivno službo; nadomestni rezervisti letnikov 1902, 1899, 1896, 1893 izvzemši onih, ki imajo že za 8 tednov vojaških vaj; nazadnje se bodo poklicali tudi vsi, ki lani niso mogli delati vojaških vaj.

Radenci pri Radgoni. Dne 27. dec. l. l. je hotel na tukajšnjem kolodvoru sprevodnik Anton Klaus zvezati dva železnična voza. Pri tej priliki je dobil palec desne roke med bunki, katerega mu je hudo zmečkalo. Bila je že tema in najbolj vsled tega se je zgodila nesreča.

V Radgoni je ogrizel stekel pes podpolkovnikovo vdovo Rau in njene tri hčere. Udova se je odšla s svojimi hčerami zdraviti na Dunaj v Rudolfovo bolnišnico.

V Vuhredu se je ponesrečil in utopil v kadi usnjarije Vrentschurjeve usnjarski delavec Kristijan Gens. Zapušča udovo in sedem nepreskrbljenih otrok.

Od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Piše se nam: Kot mlad gospodar sem bil naroden dalj časa na ptujskega »Štajerca«, a zdaj sem mu pa za vselej odpovedal pot k svoji hiši, to pa zavoljo svojega boljšega prepričanja, in tudi zato, ker sem prišel ob čast in poštenje pri poštenih in imenitnih ljudeh, proti kojim se ne prestopam sovraštvo ptujski list. Hvala Bogu, žel ga pri meni ne bo, ker že imam naroden »Naš Dom, na »Slov. Gospodarja« pa se danes naročim. Spametovani kmet J. Š.

Iz Ribnice. Tukajšnja Marijina družba si je omislila novo podobo brez m. spočetja M. B., katera je bila 8. decembra m. l. slovesno blagoslovljena. Veleučeni g. dr. Feuš pa je v lepi besedi Marijo v zgled postavil vsem, posebno pa družbenikom. Bog plati! — Meseca majnika je v Hudemkotu spečemu gostaču Tomaziču hotel nekdo vrat prerezati v hiši v spanji, a zločinca niso mogli dobiti. A zdaj pa so orožniki istega dobili v osebi njegove tašče, katera je hotela hčerinega moža umoriti, da bi baje le-ta mogla nekega mladega fanta v zakon vzeti. Vsi trije so že pod ključem. — Tukajšnje bralno društvo pod predsedništvom vrlega kmeta Miklavca namerava v kratkem neko gledališko predstavo vprizoriti in poskrbeti za podučljivi govor. Prav tako! Moči ne manjka, a edinstvi je treba, in vse bode dobro. Naj svet zve, da na visokem Pohorju še živimo vrli Slovenci!

Občinske volitve v Ljubnici pri Vitanju. Dne 22. decembra 1902 je bila nova volitev v občinski odbor za občino Ljubnica-Stenica. Izvoljeni so bili gg.: Martin Jelenko, Anton Rotonik, Franc Steničnik, Jak. Počivalnik, Simon Sasijal, Matevž Pungartnik, Franc Hrustej, Anton Kremer in Jožef Oučar. Dne 5. januarja t. l. se je pa vršila volitev župana in dveh svetovalcev. Za župana je izvoljen g. M. Jelenko, kateri je tudi cerkveni ključar v Vitanju. Za svetovalca pa dosedanji župan Anton Rotonik in Matevž Pungartnik. Imena odbornikov kažejo,

da bo v prihodnje občina zopet v narodno zavednih rokah!

Celjske novice. V noči od 30. do 31. dec. je umrl prejšnji župan celjski, Gustav Stiger. Bolehal je že delj časa na jetrih. Čeravno je bil hud Nemec, vendar izmed najstrastnejših ni bil. — Pevsko društvo ima redni občni zbor dne 15. januarja. — Celjski ponočnjaki so razbili okna slovenske fotografske delavnice »Apolon«. Celjski policaji bodo težko našli te razbijače. — Za brv čez Savinjo pri Grenadirju je dovolil okrajni zastop celjski 1000 K podpore. — Uradniki v Celju dobe vsled nastale draginje draginjsko doklado in sicer 20% plače. Uradnikom se pač dobro godi. — Silvestrova veselica se je jako dobro obnesla. Vspored je bil velezanimiv. Posebno je dopadala godba na lok (kvintet), pod vodstvom g. A. Lajovica in osmeroglasen mešan zbor »Iz naroda«, katerega je prednašal pevski zbor c. p. društva s spremljevanjem godbe (skladba gosp. Fran. Koruna). Poskrbelo se je tudi za smeh z izvrstno burko »Bucek v strahu«. Nastopili so tudi telovadci Celjskega Sokola, ter se z veliko spretnostjo producirali. Alegorija novega leta je bila zopet lepa: staro leto se je pred očmi pogreznilo v globočino — novo leto pa je nastopilo v vsej krasoti; dva palčka pa sta nam prinesla kot novoletno darilo — »Dijaški dom«. Da bi se uresničilo! — Delavsko podp. društvo priredilo je na Štefanovo svojim članom, oziroma njih otrokom ljubko božičnico. Obdarovanih je bilo mnogo delavskih otrok. Preč. gospod vikar Gorišek so dajali v uvodnem govoru lepe nauke navzočim otrokom kakor njih starišem. Glinjiv je bil tudi govor društv. predsednika g. Rebeka. — Pred okrožnim sodiščem je stalo pred kratkim nič manj nego 15 oseb, ki so bili zatoženi radi tatvine v mestni klavnici. Franc Filipič je bil obsojen na en mesec težke ječe, Matija Pavalec ml. in st. in Karl Vižočnik na en teden zapore, Rudolf Kopp na dva meseca, Janez Pavalec na šest tednov težke ječe, Martin Hojnik na 14 dni zapore, Jakob Svenšek na en teden, Anton in Marija Jezernik na pet dni, Matilda Pavalec na 3 dni zapore. Anton Brilej in Franc Pavalec sta bila oproščena. Večinoma sami Celjani.

Uradni dnevi v celjskem glavarstvu. V Celju vsako sredo in soboto izimši praznikov od 9. ure predpoldnem do 12. ure opoldne. Ostale dni se uraduje le v nučnih zadevah strank. Na Vranskem dne 6. februarja, 24. aprila, 10. julija, 25. septembra in 11. decembra od 10. ure predpoldne do 12. ure opoldne. V Šmarju dne 16. januarja, 6. marca, 15. maja, 23. julija, 9. oktobra in 18. decembra od 9. ure predpoldnem do 12. ure opoldne. V Trbovljah dne 15. januarja, 20. marca, 3. julija, 22. septembra od 9. ure predpoldnem do 12. ure opoldne. Politični ekspozituri v Konjicah in Mozirju bodeta imeli uradne dneve od slučaja do slučaja. Kdaj bodo ti uradni dnevi, bodeta navedeni ekspozituri vsakokrat osem dni poprej razglasili.

Ogenj. Iz Gotovelj se nam piše: Dne 24. decembra l. l. smo imeli v naši okolici požar, ki je upepelil hišo posestnika Jakoba Pirc. Užgale so se saje v dimniku in ker je bilo poslopje s slamo krito in tudi stene lesene, zgorelo je v kratkem času do tal. Gasi se ni dalo, ker ni bilo vode pri rokah. Le mirnemu vremenu in hitri pomoči sosedov se je zahvaliti, da se je nekaj najpotrebnejšega rešilo.

Nesrečna smrt. Na Sladki gori pri Cmureku je zadnji petek, 12. jan., živ zgorel prevoznik (brodar) Feuerlöscherevega broda čez Muro, Anton Schof. Zjutraj istega dne so ga našli v njegovi kolibi vsega zažganega — mrtvega. Poprej se je nasrkal žganja. Pijan je zakuril v peč in se vlegel v postelj, ki je začela goreti in je z njim vred zgorela, žalosten vzgled!

Nesreča. Iz Ljutomera se poroča, da je tamošnji sollicitator pri odvetniku dr. Gross-

mannu, Andrej Vrabl, v gostilni g. J. Vau-potiča ravnal tako nerodno z revolverjem, da se je sprožil in zadel strel orožnika Jos. Anuška v čeljust in mu prodril v usta. Orožnik je težko ranjen.

Veledušen dar. Velerodni gospod Marij grof Attems, c. kr. namestniški svetnik v Mariboru blagovolil je poslati podpisanemu vodstvu 50 K za božičnico ubogim učencem. Za ta blagi dar se najprisrčneje zahvaljuje preblagemu gospodu darovatelju šolsko vodstvo pri Sv. Andražu v Leskovcu. — Vinko Stoklas, nadučitelj.

V Slivnici pri Mariboru je umrl ondotni trgovec g. Fr. Sirk v 55. letu svoje starosti. N. v m. p.!

Velik pretep. V Mihovcih, župnija Cirkovce, je nastal dne 26. dec. m. l. velik pretep, katerega se je udeležilo nad 40 fantov iz Mihovc, Cirkovc in Pletierij in bližnjih vasi. Pet fantov je bilo močno poškodovanih.

V Braslovčah je ne Silvestrov večer začela tleti obleka v zasebni sobi gostilničarja Röslerja. K sreči so prišle hčere pravočasno v sobo, in večja nesreča je bila odстранjena.

Pri Sv. Barbari v Halozah so našli pri posestniku Filipu Mendašu na svislih mrtvo moško truplo, kjer so je na levi strani že miši in podgane močno objedle. Izkazalo se je, da je truplo Vindiša iz Varnice, ki je pred več časom brez sledu izginil.

Žitne cene. V Mariboru: 100 kg pšenice 15 K 80 v, rži 13 K 90 v, ječmena 13 K 40 v, ovsa 14 K 60 v, koruze 15 K 80 v, prosa 15 K 40 v, ajde 16 K 40 v, fižole 24 K. — Na Dunaju: 50 kg pšenice 7 K 72 v, rži 6 K 88 v, ječmena 0 K — v, ovsa 6 K 40 v.

Sadne in druge cene v Mariboru. 1 kg jabolk 28 do 40 v, orehov 24—40 v, 1 kg krompirja 6 v, čebula 16 do 20 v, česna 50 do 56 v, 5 jajec 40 v, 1 kg sira 30 do 64 v, surovega masla 2 K do 2 K 80 v, 1 l. svežega mleka 18—20 v, posnetega mleka 10—12 v, sladke smetane 40—56 v, kisle smetane 56 do 64 v, 1 kg kumine 1 K do 1 K 10 v, hrena 30 do 50 v.

Društvena poročila.

Slovanska čitalnica v Mariboru je sestavila za tekoče leto sledeči vspeh društvenih nastopov: dne 18. prosin. predstavlja se narodna igra »Divji lovec«; dne 1. sveč. bode veliki sijajni ples v Narodnem domu; sredi meseca svečana predstavlja se bode igra »Lumpacij Vagabundus; na pustno nedeljo se vrši družbinski večer v kostumih na čast gledaliških naših diletantov; 7. sušca nastopila bode v Narodnem domu Nadina Slavjanska v posebnem koncertu; sredi meseca sušca se vrši drugi družbinski večer; dne 28. rožnika se bode vršila v vseh za to porabnih prostorih Narodnega doma velika narodna veselica s sodelovanjem vseh narodnih društev v prid društva sv. Cirila in Metoda; v postu se bodo vršila v Narodnem domu javna vednostna predavanja z brezplačnim vstopom, za katera se je oglasilo že 5 govornikov.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so poslali upravnistvu »Slov. Gosp.« sledeče darove: g. Meško Martin pri Kapeli dar Mohorjanov 6 K, župnija Nazarje d. M. 275 K, g. Lenart Martin St. Ilj pod Turjakom d. M. 628 K, g. Ant. Kocbek, Sv. Peter pri Mariboru 8 K. Vsem darovalcem prisrčni »Bog plačaj!«

V Št. Lovrencu nad Mariborom je v nedeljo, dne 11. januarja narodna veselica v gostilni »Pri jeleni«. Slovenci iz Maribora in dravske doline, v Št. Lovrenc!

Ormoška čitalnica je priredila dne 6. jan. gledališki večer, igralo se je »Gospod Kodolja« in »Bucek v strahu«.

Sv. Pavel pri Preboldu. Naše kat. izobraževalno društvo vrlo napreduje in šteje med svoje ude vse boljše može in fante Št. Pavelske fare. Nesreča za faro pa je, da še vedno životari naše liberalno društvo in širi med ljudi svoje liberalne časnike. Društvo ima svoj sedež in svoje zavetje pri gostilničarju g. Francu Vedenik po domače »pri Peku«. V novem odboru so trije služabniki gosp. N. Zanierja. Eden je za predsednika, eden za podpredsednika, eden pa za tajnika.

Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 26. grudna 1902 se je vršil občni zbor tukajšnjega bralnega društva. Pri tej priliki sta se tudi ponavljali igri: »Zamujeni vlak« in »Sv. Neža«, kateri so izborno predstavljali sami domači fantje in dekleta. Udeležba je bila lepoštevilna, gotovo nad 300 oseb. Počastili so nas s svojim obiskom naši sosede, posebno pa vrla mladina iz župnij: Sv. Lenarta, Sv. Barbare, Sv. Urbana in Sv. Bolfanka, najbolj častno je bila zastopana tamojšnja občina Biš po svoji nadebudni mladini. Pri občenem zboru so navzoči udje jednoglasno zopet glasovali za sedanji odbor, kateri sestoji iz samih navdušenih, kmečkih, za narodno stvar vnetih fantov, ki so to leto zares obudovanjem vredno vztrajnostjo delovali nato, da se je naše društvo tako lepo razvilo v korist naših tužnih gospodarskih in narodnih razmer. — Pač res škoda, da se ni tedaj udeležil tega zbora, tudi isti nam dobroznani »Stajerčev« dopisun, kateri se je v zadnji številki ptujske zgage spravil nad našega č. gosp. župnika, kjer pravi, da bi mi pod njihovim pokroviteljstvom tu uganjali nekakšne »teatre«. Razvidel bi, pod katerim pokroviteljstvom in komu na korist se predstavljajo tukajšnje igre! Menda pač le istem stanu, kateremu se pravi kmečki in istemu narodu, kateri se slovenski imenuje. Da si v pošteni družbi odpočijemo od našega napornega dela in se zabavamo z lepimi igrami, od katerih je dobiček namenjen za nakup koristnih knjig in časnikov za strokovno izobrazbo našega stanu, to je vendar vse hvale vredno. Za tokrat dovolj, prihodnjič se malo natančneje pomenimo s tem dopisunom in njegovim novim privržencem, nekdanjim narodnjakom!

Pri Kapeli blizu Radgone je dne 25. jan. t. l. popoldne po večernicah redni občni zbor bralnega društva po navadnem vspehu.

Uboge mačke. V Varšavo sta prišla dva odposlanca neke lipske trgovine lepoticij. Ta dva odposlanca sta izdala oklic, da plačujeta 24 do 30 kopejk za eno mačkino kožo. Mladi ljudje so sedaj začeli po celem mestu loviti mačke in kože donášati lipskima odposlancema, ki kože odpošiljata v Lipsko, kjer se preustroje za razna lepoticija.

Smodk se je poprodalo v letu 1901 v Avstriji 1.285.125.266, smodčic pa 3.885.920.062. — Državi je dalo to K 42.540.748.86.

Iz drugih krajev.

Iz mladih dni vojnega ministra. Novi avstrijski vojni minister vitez Pitreich preživel je svojo mladost v Ljubljani, kjer mu je bil oče svetnik pri prizivnem sodišču. Družina je zahajala po leti na svoje posestvo zunaj mesta, kjer je uganjal dečko vsakovrstne razposajenosti, kakor sam pripoveduje. Pri nekem padcu si je izbil prednje zobe ter ostal brez njih. Drugikrat so ga v zadnjem hipu rešili, da ni utonil. Enkrat pa je zajahal precej divjega bika na paši, ki je drvil z njim okoli ter ga skušal otresti. Da se je to živali posrečilo, bi bilo zelo usodno za dečka. A ta se je tako čvrsto držal na njegovem hrbtu, da se je žival jupehala ter je srečno ušel.

Hraber vojak. Ob priliki velikega potresa v Turkestanu je stal v mestu Ašabadu na straži pri zastavi in blagajni 11. bataljona

vojak Sašuk. Ko se je začelo podirati nad njim zidovje, mu zbil puško z rok, razvaline od vseh strani zasule, obstal je do ram zasut na svojem mestu ter stražil, dokler ga ni prišel podčastnik odpoklicat.

Človeško srce. Neki angleški zdravnik je preračunal, da vaga srce odraslega moža 280 gramov in srce odrasle žene 250 gr. Isti nadalje trdi, da srce »moževo«, čim starejša je, raste na vagi, pri ženi pa je ravno narobe.

Na poti po božična darila zmrznila. Iz okolice Arad podala se je na sveti večer v Arad kmetica M. Doga, da nakupi svojim otrokom božičnih daril. Na povratku se je utrujena vsedla ob cesti, hoteč se odpočiti. Pri tem je zadremala in zmrznila sredi božičnih darov, namenjenih za njene otroke, ki so zaman pričakovali dobre matere. Drugo jutro so ljudje mrtvo mater pripeljali ubogim otročičem.

Prepoved — jarmov za vole. Č. kr. namestništvo v Pragi je na prošnjo mnogih društev zaukazalo, da se od 1. januar. 1903 naprej v celi češki deželi več jne smejo rabiti volovski jarmi, v katere sta vključena po dva in dva vola. Vprega goveje živine mora biti povprek enaka konjski s »homotom« in »vago«. Sedaj je proti temu ukazu ugovarjalo mnogo občin in kmetijskih društev. Ali namestništvo je ostalo trdno. Dovolilo je le, da se v tistih občinah, katerih zastopi posebej za to prosijo, smejo rabiti stari jarmi, a le do konca l. 1903.

Poljedelska predavanja v vojašnicah bi bila jako želeti, ker bi tako kmečki sinovi tudi kot vojaki obdržali veselje do svojega stauu. O tem že razmišljajo v drugih državah, samo v Avstriji ne.

Koliko prepleše plesalka na plesu. Statistiki so izračunali, da prava plesalka, ki ne zamudi nobenega plesa od 10. zvečer do 5. ure zjutraj, naredi 56.000 korakov v sedmih urah. Prehodila bi daljavo 46 kilometr. v tem času. Pri valčku prehodi plesalka daljavo 1 kilom., pri kvadrili 2 klm., pri mazurki 900 in pri polki 800 m.

Ivan Orth živi. Nadvojvoda Leopold se je izrazil napram nekemu časnikarskemu poročevalcu, da Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda, živi na balearskih otokih. Doslej se je mislilo, da se je Ivan Orth pri nekem viharju na morju, skoro na to, ko je odložil svoje nadvojvodsko dostojanstvo, potopil.

Roman nemškega cesarja. Pariški listi priobčujejo vesti, da je bil nemški cesar zadnja leta tajno opetovano v Parizu. Listi odkrivajo neke ljubezenske odnose nemškega cesarja s pariško igralko Cecilijo Sorel, ki je omamila tudi bivšega predsednika francoske republike Feliksa Faure.

Velika beda. Grofica Karoly v Budimpešti je povabila brezdolne v svojo palačo, da jih pogosti. Prihitelo je tri tisoč ljudi. Pri vratih palače je nastala silna gneča. Mnogo žensk se je v gneči zgrudilo. Ljudje so preko njih drvili v palačo. Več oseb je bilo v gneči težko ranjenih in so jih morali prepeljati v bolnico. Ena ženska je v bolnici vsled velikih poškodb umrla.

Zveza beračev se je osnovala v Parizu pod imenom »Misère« s sledečim vspehom: 1. Namen zveze je vse reveže, kakor: delavce, pomočnike, male obrtnike, kočarje, starčke in invalide združiti v močno zvezo; 2. osnovati vzajemno podporno društvo za zavezine člane; 3. omogočiti starčkom in bolnikom vstop v bolnice in zavetišča; 4. delati na to, da se omogoči onim revežem zopet pristop v družbo, ki se niso pregrešili zoper poštenje in so le vsled nesreče ubožali; 5. braniti pred sodišči zavezine člane; 6. zasnovati zavetišča za otroke, na katere ne morejo stariši paziti.

Cela rodbina zastrupljena. V Moravskem Novem Mestu je žena kmetovalca Lachnita neko jed pomotoma namestu s cimetom in sladkorjem potresla s cimetom in arzenikom, katerega je imela v kuhinji za zastrupljenje podgan. Vsa družina, ki je jedla

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

✶ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ✶

✶ **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** ✶

Postrežba točna.

Cene nizke.

Gluhoneme otroke

v starosti od 7. do 12. leta sprejme v pouk in vzgojo, iz te stroke izprašan učitelj z daljšo prakso.

Kdor želi natančnejih informacij v tej zadevi, naj se obrne pisмено do Jos. Armiča, učitelja v Mozirju, Štajersko. 7 3-2

Strežnik

se sprejme ob novem letu pri oo. minoritih v Ptuj.

549 3-3

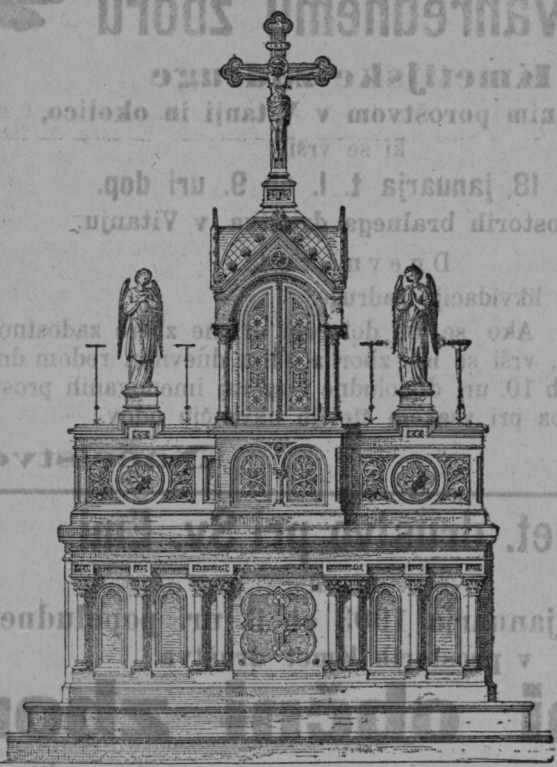
Katekizem o zakonu

ali

Navod
za katoliške zaročence in zakonske.

Priporoča

tiskarna Sv. Cirila
v Mariboru.

Slovenska tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik

VINCENC ČAMERNIK

oblastveno preiskušeni kamnoseški mojster

299-15

v Celju

Nova ulica števil. 11.

Delavnica mramornatih altarjev

✶ ter drugih umetnih kamnoseških del, ✶

čez 200

nagrobnih spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov
po najnovejših, modernih načrtih

✶ vedno v zalogi. ✶

Vsa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in struganje mramora s strojno silo.

✶ **Lastni kamenolomi.** ✶

Obrise na zahtevanje izdelam takoj. — Priznana solidna in fina dela. — Postrežba točna.

Novo!

**Molitvenik
Sveto opravilo.**

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal

Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin., po pošti
10 vin. več.

— Priporoča —

tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Trgovina

— z mešanim blagom —

oddaja pošte, žganjetoč, prodaja duhana, poštne znamke in kolekov, pri veliki župni cerkvi na Spod. Štajerskem, v bližini železnice in ob državni cesti se prodaja pod jako ugodnimi pogoji za 10 do 20 tisoč gld. Letni promet 80 do 100 tisoč gld. Proda se z blagom. — Redka prilika. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod naslovom: Sreča na Spodnjem Štajerskem na upravnistvo „Slov. Gosp.“ 6 3-2

✶ **Odda se** ✶

služba orgljavca in cerkovnika.

Prošnjiki, kateri dokažejo, da bi mogli opravljati službo tajnika pri posojilnici, imajo prednost. Oglasila se vlagajo pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 5 2-2

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Svoji k svojim!

KONRAD SKAZA

Št. Ulrih, Gröden, Tirolsko.

Slovenska delavnica

za vsa cerkvena dela, od preč. gg. duhovnikov odlikovana, se priporoča za umetno izdelovanje: **svetnikov, oltarjev, prižnic, križevih potov** rezljanih (reljef) in na platno slikane v vsakem slogu in po mogoče **nizki ceni. Betlehemske jaslce** s 15. rezljanimi podobami in 16. živali od 15 kron naprej. Umetno izdelane **lurdske votline** itd. — Za vsako poljubno podobo pošljem originalne fotografije mojih del, za oltarje originalne načrte. **Za vsako slovensko naročilo čez 100 kron dam kot spomin umetno rezljano božje razpelo zastonj.**

Za cenjena naročila prosim udani

525 12-4

Konrad Skaza.

Zahvala.

Vsem, ki ste ob smrti nam nepozabne so-proge oziroma matere gospe

Katarine Polanec,

tržanke v Središču,

izrazili sočutje, ter veleč. duhovščini, slavnemu zastopstvu veteranskega društva in p. n. občinstvu za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu blage pokojnice, najiskreneje zahvalujemo,

Žalujoči ostali.

Naznanilo in zahvala.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo žalostno novico, da so umrli dne 22. decembra 1902

Janez Šisko,

posestnik v Ločkem vrhu, župnije Sv. Benedikta v Sloven. goricah,

ter se ob enem zahvalujemo za vso ljubezen, ki so jo rajnemu izkazali bodisi v ljubezni, bodisi pri pogrebu.

Sv. Benedikt v Slov. gor., 3. jan. 1903.

Zahvala.

Ker nam ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti, izrekamo tem potom za pristrčne, tolažljive izraze sočutja v bolezni in ob smrti naše predrage soproge in oziroma sestre gospe

Ane Pavlinič roj. Spešić,

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu blage pokojne k večnemu počitku, sploh za vse prikaze miloga sožalja, vsem najiskrenejšo zahvalo.

Ptuj, dne 27. decemb. 1902.

Žalujoči obitelji: Pavlinič in Spešić.

Častiti duhovščini priporočam

za svečnico

lepe voščene sveče

Jožef Dufek, Maribor,

Viktringhofove ulice 30.

Otvoritev trgovine

v Št. Ilju v Slov. gor.

Podpisani naznanja cenjenemu občinstvu, da je prevzel po umrli Mariji Lorber

trgovino z mešanim blagom.

Prodajal bodem vedno sveže in dobro blago po poštenu in nizki ceni. — Priporočam se v obilni obisk ter beležim

z odličnim spoštovanjem

Franc Körner.

VABILO

k

izvanrednemu zboru

Kmetijske zadruge

z omejenim poročtvom v Vitanji in okolico,

ki se vrši

dne 18. januarja t. l. ob 9. uri dop.

v prostorih bralnega društva v Vitanju.

Dnevni red:

Razpust in likvidacija zadruge.

Opomba: Ako se ob določeni uri ne zbere zadostno število zadružnikov, vrši se isti zbor z istim dnevnim redom dne 18. januarja 1903 ob 10. uri dopoldne v zgoraj imenovanih prostorih. Pri tem se sklepa pri vsakem številu navzočih udov.

21 1-1

Načelstvo.

Kmet. društvo pri Sv. Emi

priredi

dne 11. januarja 1903 ob 3. uri popoldne

v prostorih Kmet. društva

redni občni zbor.

Odobrenje računskega zaključka za leto 1902 in volitev dveh odbornikov in razni predlogi.

K obilni udeležbi vabi uljudno

20 1-1

o d b o r.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 88 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.